

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

(www.strategy.bg)

Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за земеделските земи

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 05.11.2019 г. - 05.12.2019 г. Неактивна

Номер на консултация: #4705-K

Област на политика: Архив - Земеделие и селски райони

Тип консултация: Акт на Министерския съвет

Вносител: Министерство на земеделието и храните

Тип вносител: Национално

С проекта се предлага организирана и последователна уредба на поземлените отношения, която да преодолее недостатъците на действащите нормативни актове, както и да създаде цялостна регулация, съобразена с актуалните обществените отношения в страната.

Отговорна структура:

дирекция „Поземлени отношения и комасация“, МЗХГ

Електронен адрес:

dnenkova@mzh.government.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на земеделието и храните

Адрес: София, София 1000, бул. Христо Ботев 55

Електронна поща: mail@mzh.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерството на земеделието и храните - <https://www.mzh.government.bg/bg/>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Решение на Министерския съвет - вер. 1.0 | 05.11.2019](#)

[Проект на Закон - вер. 1.0 | 05.11.2019](#)

[Мотиви към проекта на Закон - вер. 1.0 | 05.11.2019](#)

[Цялостна предварителна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 05.11.2019](#)

[Резюме към цялостната предварителна оценка на въздействие - вер. 1.0 | 05.11.2019](#)

[Становище на дирекция "Модернизация на администрацията" на Министерския съвет - вер. 1.0 | 05.11.2019](#)

[Становище от адвокат Борислав Петков - получено по електронен път на 02.12.2019 г. - вер. 1.0 | 02.12.2019](#)

[Становище от „Българска асоциация на собствениците на земеделски земи“ , получено по електронен път на 04.12.2019 г. - вер. 1.0 | 04.12.2019](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Иван Петров (05.12.2019 23:07)

Официална позиция на НОМФБ.

Граждани и фирми от съседни на България държави нямат право да придобиват земеделска земя.(мотиви защита на национален суверинитет и бъдещи териториални претенции)

Ограничение за физически лица,собственици и съсобственици на юридически лица с двойно гражданство да придобиват земеделска земя .(мотиви граждани на страни извън ЕС с такъв тип гражданство могат да заобиколят правилата).

Физическо лице има право да притежава до 800 декара земя,юридическо до 2000 декара.Юридическо лице в което участва ,физическо лице собственик на над 200 дек. се приспада от възможната собственост на юридическото лице .Ако физическо лице участва във второ юридическо лице собственик на земя ,на юридическото лице се налага санкция от 200 лв/дек. всяка година .

Фондове с инвестиционна цел имат право да притежават до 50 000 дек. земя.Като сумарно всички фондове сумарно не могат да притежават повече от 2 000 000 дек. земя.(мотиви предотвратяване концентрацията на земя в група субекти,ограничване изземването на субсидии от концентриралите голяма собственост субекти,подобряване достъпа на повече субекти до собственост и съответно възможност за стопанска дейност свързана със земеделска земя.) (Забележка :физически и юридически лица придобили собственост преди влизане в действие на този закон не подлежат на тази регулация .Ако са надвишили лимита след влизането на закона в действие нямат право да купуват .При продажба на дялове или цялата собственост ,ликвидация новопридобилият собствеността подлежи на регулацията .

Общинска или областна администрация издават разрешение за закупуване на земя в съответната област или община.При условие ,че юридическото или физическо лице са с регистрация в същата област или община.Такова разрешение се изисква при покупката на над 50 дек .земя или фактическа собственост към момента на сделката 50 дек.земеделска земя .(мотив създава условия за развитие на местните общности,подобряване на икономическото им положение,плащане на данъци в съответната община или област и предотвратява концентрацията на земя .)

При доказано неизплатени наемни суми или аренды от наемателя или арендатора,същите да нямат право да подават декларации по чл.69 и 70 от закона за

ползване на земеделските земи .(мотив :некоректни арендатори получват продукция и субсидии за владеенето на собственост за която не са платили).

Договорите за аренда на имоти с НТП-ниви,пасища,мери и ливади със срок над 10 години,се преобразуват в 10 годишни със задна дата от датата на подписване.(мотиви:злоупотреби с по-ранно законодателство).

Земеделска земя от 1 до 6-та категория.Забрана за застрояване и промишлени цели.Исключение за ветрогенератори.(мотив прогресивно намаляване на високо продуктивните земеделски площи)

Автор: Национално ловно-рибарско сдружение Съюз на ловците и риболовците в България (05.12.2019 17:10)

Становище НЛРС СЛРБ стр 8

§ 16. Предложение:

В чл. 358 се добавя нова т. 3:

„3. площи, представляващи естествени местообитания за биологично разнообразие“

§ 17. Предложение:

В чл. 363, ал. 1 се добавя нова т. 7

„на селскостопанско имущество без осигурен достъп за регулиране числеността на дивеча“

Мотиви: Невъзможността за регулиране числеността на дивеча и свеждане на неговата численост до допустимите запаси, в конкретните ловностопански райони, в които достъпът е възпрепятстван, като лозови масиви, овощни градини и др., не следва да бъде причина за установяване на вреди по реда на този закон.

§ 18. Предложение:

Чл. 379, ал. 1 се изменя, както следва:

„(1) Наказва се с глоба от 500 до 5000 лв. собственикът или ползвателят на земеделска земя, на която е извършено изгаряне на стърнища, ливади, пасища, мери и други растителни отпадъци.“

Чл. 379, ал. 4 се изменя по следния начин:

„(4) Наказанието по ал. 1 и 3 се налага и на лице, което е нарушило забраната по чл. 249, ал. 1, т.1 и т. 2“

Мотиви: Законът не предвижда контролни органи за установяване на нарушения, както и съответните административни наказания за използването на нерегламентирани пестициди и в нерегламентирана концентрация.

§ 19. Предложение:

В чл. 382 се добавя нова ал. 3 със следния текст:

„(3) Кмет на община, който не състави акт за извършено нарушение по чл. 378, се наказва с глоба от 5000 до 10 000 лв.“

Мотивът е да се прекрати бездействието на кметовете в тази насока.

§ 20. Предложение:

В Преходните и заключителните разпоредби следва да се добави и промяната в Закона за лова и опазване на дивеча, а именно:

В чл. 78, ал. 2 от ЗЛОД текстът „Закона за опазване на селскостопанското имущество“ се заменя със „Закона за земеделските земи“.

Автор: Национално ловно-рибарско сдружение Съюз на ловците и риболовците в България (05.12.2019 17:10)

Становище НЛРС СЛРБ стр 7

§ 12. Предложение:

Чл. 246, ал. 1 се прави следното допълнение:

След думата „заблацияване“ се добавя „ ,опожаряване“.

Мотиви: По този начин се съблюдават Национален стандарт 6 за добро земеделско и екологично състояние съгласно чл. 93 (1), буква а) и Приложение II от Регламент (ЕО) № 1306 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013г.

§ 13. Предложение:

В чл. 247 (1) се прави следното допълнение:

След думата „собственикът“ се добавя „и ползвателят“.

Мотиви: Не е обосновано собственикът на земеделска земя, когато не е в качеството си и на ползвател да носи отговорност за хигиенните норми на продукцията от земеделска земя, както и за вредите нанесени в резултат на обичайната дейност изпълнявана от ползвателя, като например използване на нерегламентирани пестициди или пестициди в неразрешена концентрация, които водят до увреждане качеството както на повърхностните, така и на подпочвените води. Предложеното изменение не изключва собственика, когато същият е и ползвател.

§ 14. Предложение:

В чл. 248 се добавя нова т.4:

4. забрана на действия, водещи до увреждане на основни елементи на ландшафта по ал. 3 на чл. 30 от Закона за биологичното разнообразие.

§ 15. Предложение:

В чл. 357 се добавя нова т. 7:

„7. селскостопанските пътища“

Мотиви: Аналогични на постановката в чл. 9

Автор: Национално ловно-рибарско сдружение Съюз на ловците и риболовците в България (05.12.2019 17:09)

Становище НЛРС-СЛРБ стр 6

§7. Предложение:

В чл. 97, ал. 3 се прави следното допълнение:

В изречение второ след думите „общинския съвет“ се добавя: „която не е по-ниска от средната рентна цена, определена по реда на този закон“.

Мотиви: С ал. 3 се създава предпоставка за упражняване на натиск от земеделски производители върху общински съветници и за създаване на корупционни практики с цел гласуване на ниска наемна цена за наем или аренда на общински земи. Ако в текста бъде фиксирана цена, задължително обвързана със средната средната рентна цена, или минимален процент от нея, ще се елиминира възможността за създаване на незаконни практики.

§ 8. Предложение:

Не сме съгласни с чл. 99 и предлагаме последният напълно да отпадне.

Мотиви: Аналогични с постановката на чл. 9.

§9. Предложение:

В чл. 122, ал. 4 предлагаме следното допълнение:

След думите „бюджетни организации“ да се добавят думите „неправителствени организации“.

Мотиви: Предоставянето на такива земи на неправителствени организации, които да ги използват с екологична насоченост.

§ 10. Предложение:

В чл. 178, ал. 1 се допълва по следния начин:

След думите „на ловни стопанства“ се добавя „лицата, стопанисващи дивеча съгласно Закона за лова и опазване на дивеча“.

Мотиви: Аналогични на постановката в чл. 61.

§ 11. Предложение:

В чл. 202, ал. 2 се добавя нова т. 5:

„5. са предоставени безвъзмездно на лицата, стопанисващи дивеча по смисъла на Закона за лова и опазване на дивеча“

Мотиви: Аналогични на постановката в чл. 61, ал. 2 и чл. 178, ал.1.

Автор: Национално ловно-рибарско сдружение Съюз на ловците и риболовците в България (05.12.2019 17:09)

Становище НЛРС-СЛРБ стр 5

§ 6. Предложение:

Изречение второ от ал. 1 на чл. 73 се изменя по следния начин:

“В случай че собствениците не подадат декларация, имотите им да не се включват в масивите за ползване.”

Предлагаме да отпаднат от проекта на ЗЗЗ всички разпоредби, касаещи т.нар. „бели петна“ - земеделските земи, които не се обработват от собствениците им и се предоставят за ползване на трети лица, освен в случаите, когато собственикът не е декларирал изричното си желание земята му да не бъде обработвана.

Мотиви: През последните 10 г. земеползването в България е променено по отношение както на структурата на земеделските култури, така и по отношение структурата на земеделските стопанства - малките и средни земеделски парцели, с голямо разнообразие на земеделски култури, са заменени с огромни монокултурни блокове.

Днес 3,62% от земеделските производители обработват 85,32% от използваната земеделска земя, която се състои от стопанства с размер над 50 ха. Те се характеризират с ниско земеделско разнообразие – площите с житни култури, слънчоглед и индустриални маслодайни култури заемат 88,28% от обработваемата земя, а местата за размножаване, укрытия и хранене на дивеча като затревени площи и трайни насаждения са намалели съответно с 27% и 22% за последните 10 години. Необработваемата земя, която е естествено местообитание за дивеча е намаляла с 63%.

Значителното намаляване на необработваемата земя се дължи в голяма степен на т.нар. **„Бели петна“** - термин, който се използва да означаи земеделските земи, които не се обработват от собствениците им, но които, с оглед следване на принципа, че цялата земеделската земя трябва да бъде обработвана, се предоставят за ползване на трети лица, по ред и процедура, определен в Закона за собствеността и ползването на земеделски земи (чл. 376 - 37р ЗСПЗЗ), освен в случаите, когато собственикът не е декларирал изричното си желание земята му да не бъде обработвана.

Същата постановка е пренесена и в проекта на ЗЗЗ. С цел създаване на естествени местообитания за дивеча – необработваеми (пустеещи площи) предлагаме т.нар.

„бели петна“ да не се предоставят за обработка на трети лица, а да запазят характера си на необработваеми площи. Ако собственикът иска земята му да бъде вкл. в масив за ползване, е нормално той да го заяви, което показва неговото информирано решение за цялата процедура, вкл. и реда по който да си получи парите. Административното разполагане със земята на собствениците, без за това да е дадено изрично съгласие на собственика е противоконституционно, още повече, че тези постановления не важат за държавните и общински земи, където процедурата е точно обратна – за тях се изисква изрично съгласие.

Автор: Национално ловно-рибарско сдружение Съюз на ловците и риболовците в България (05.12.2019 17:08)

Становище НЛРС-СЛРБ стр 4

§ 4. Предложение:

Към чл.11 се създава нова алинея 3:

“(3) в плана за уедряване не се включват имоти, които се определят като зелена инфраструктура, по смисъла на чл. 30, ал. 2 и 3 на Закона за биологичното разнообразие.”

Мотиви:

В чл. 30, ал. 2 от Закона за биологичното разнообразие ясно е посочено, че за осигуряване на връзките между защитени зони се включват мерки и дейности за опазване на елементите на ландшафта, които въз основа на своята линейна и непрекъснатата структура или свързваща функция са значими за миграцията географското разпространение и генетичния обмен в растителните и животинските популации и видове.

§ 5. Предложение:

В чл. 61, ал. 2 се прави следното допълнение:

След думите „на ловни стопанства“ се добавя „лицата, стопанисващи дивеча съгласно Закона за лова и опазване на дивеча“.

Мотиви:

С цел осигуряване изхранването на дивеча и ограничаване на размера на щетите, които той нанася върху селскостопанската продукция (имущество) в Правилника за прилагане на Закона за лова и опазване на дивеча, е регламентирано създаването на площи, които служат за специализирана фуражна база. Размерът и местоположението им са определени в ловоустройствените планове, като не малка част от тях се намират върху земеделски земи държавна собственост. С предложеното допълнение на текста ще се постигне съответствие между чл. 61, ал. 2 и чл. 178 , ал. 1 от Закона за земеделските земи и чл. 39, ал.2. от Закона за лова и опазване на дивеча.

Автор: Национално ловно-рибарско сдружение Съюз на ловците и риболовците в България (05.12.2019 17:07)

Становище НЛРС-СЛРБ 3 стр

§ 3. Предложение:

Чл. 9, ал. 2 се изменя, както следва:

„(2) Съществуващите полските пътища се запазват като такива в обхвата на плана за уедряване.“

В чл. 9 се създава нова ал. 3 със следния текст:

„(3) Според нуждите на плана, могат да проектират и нови пътища.“

Мотиви: Унищожаването и повредата на селскостопанските пътища и прилежащите по продължението им 5-метрови ивици необработваема земя е нецелесъобразно както от гледна точка на противопожарните мерки в земеделските райони, така и от гледна точка на запазване на естествените местообитания и биоразнообразието. Освен да осигуряват достъп до земеделските имоти, селскостопанските пътища имат и други съществени функции – служат за противопожарни ивици и с тях се гарантира запазването на непрекъснатостта на зелената инфраструктура съгласно чл. 30, ал. 2 и 3 на Закона за биологичното разнообразие.

Основната причина за разпространението на пожарите в земеделските парцели е разораването и усвояването на селскостопански пътища, които когато са в цялост служат за естествени противопожарни ивици. Предвид характера на земеползване в страната – монокултурно производство на огромни територии, полските пътища и прилежащите по продължението им 5 метрови ивици необработваема земя са единствените запазени естествени местообитания в земеделските райони за животни, опрашващи растенията, и видове от дивата флора и фауна, предмет на защита по реда на Закона за биологичното разнообразие. Узаконяването на усвояването на селскостопанските пътища за земеделски цели е престъпление срещу природата и биоразнообразието в частност, а разпоредбите на чл. 99 обслужват единствено стремежа на земеделските производители по-голяма част от земите им да станат допустими за подпомагане чрез директните плащания.

Автор: Национално ловно-рибарско сдружение Съюз на ловците и риболовците в България (05.12.2019 17:07)

Становище НЛРС-СЛРБ 2 стр

А. По отношение на проекта на ЗЗЗ в неговата цялост изразяваме следното становище:

В законопроекта не са определени органи по контрол на пестицидите,

В Административно наказателните разпоредби на проекта за Закон за земеделските земи не са диференцирани ставките на глобите в зависимост от тежестта на

извършеното деяние, както и по отношение на извършителя – физическо лице, юридическо лице или длъжностно лице.

Б. По отношение на конкретни текстове в проекта на 333

§ 1. Предложение:

1. Понятието в ал.1 на чл. 6 „Екологични норми“ следва да има легална дефиниция в Допълнителните разпоредби на този закон.
2. Създава се нова ал. 4 със следния текст: Собствениците и ползвателите са длъжни да опазват съществуващите върху земите им видове животни, опрашващи растенията, и видове от дивата флора и фауна, предмет на защита по реда на Закона за биологичното разнообразие, от преследване, убиване, унищожаване и увреждане на местообитанията им, освен в случаите предвидени в раздел IV на Закона за биологичното разнообразие.

§ 2. Предложение:

Текстът на чл. 7 става ал. 1 и се създава нова ал. 2 със следния текст:

„(2) При изготвяне на плана се съблюдават:

1. екологичните норми и се гарантира запазването на непрекъснатостта на зелената инфраструктура съгласно чл. 30, ал. 2 и 3 на Закона за биологичното разнообразие;
2. националните стандарти за добро земеделско екологично състояние съгласно чл. 93 (1), буква а) и Приложение II от Регламент (ЕО) № 1306 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г.“

Автор: Национално ловно-рибарско сдружение Съюз на ловците и риболовците в България (05.12.2019 17:06)

Становище от НЛРС-СЛРБ 1 стр

С Т А Н О В И Щ Е

От: Национално ловно - рибарско сдружение „Съюз на ловците и риболовците в България“

Относно: Проект на Закон за земеделските земи

От момента на прилагане на Общата селскостопанска политика и по – конкретно директните плащания, в България изключително много се промени земеползването, развиха се земеделски практики, чрез които пряко се унищожават биоразнообразието - монокултурно земеделие на огромни площи, опожаряване на стърнища и пасища и тотална химизация. Всичко това унищожи местата за хранене, размножаване и укрития на дивеча и доведе до загуба на биоразнообразие. Изчезнаха редица растителни видове, които са естествена храна за фауната в земеделските земи, драстично е намалението на пчелите и дивеча.

В тази връзка и в унисон със заложените цели на бъдещата Обща селскостопанска политика, и по-конкретно „защита на биологичното разнообразие, подобряване на екосистемните услуги и опазване на местообитанията и ландшафта“, Съюзът на ловците и риболовците в България изразява несъгласие с част от разпоредбите предвидени в проекта на ЗЗЗ и изразява становище за тяхното пълно отпадане, алтернативно за тяхното частично изменение или допълнение.

Автор: Национално ловно-рибарско сдружение Съюз на ловците и риболовците в България (05.12.2019 17:04)

Становище на НЛРС-СЛРБ

Становище на НЛРС СЛРБ с

Изх. № 325 / 05.12.2019 г.

ДО

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ

ДИРЕКЦИЯ „ПОЗЕМЛЕНИ ОТНОШЕНИЯ И КОМАСАЦИЯ“

E-mail: dnenkova@mzh.government.bg

Автор: Мартин Иванов (05.12.2019 15:32)

предложение за промяна на разпоредбите на чл. 368 и чл. 369

Чл. 368. (1) Отсичането и/или изкореняването на овощна и декоративна растителност в земеделски територии, както и на горскодървесна растителност, която не е гора по смисъла на Закона за горите, се извършва с разрешение, издадено

от кмета на общината или оправомощено от него лице, въз основа на мотивирано писмено заявление.

(2) В границите на земеделските земи от държавния поземлен фонд разрешението по ал. 1 се издава от директора на областната дирекция „Земеделие“.

(3) Разрешения по ал. 1 и 2, се издават и за:

1. отсичане на дървета в земеделски територии, създаващи опасност за здравето и живота на хора и животни или застрашаващи инфраструктурни обекти;
2. отсичане на изкуствено създадени в земеделски земи и урбанизирани територии плантации или насаждения от бързорастящи горскодървесни видове, или създадени с цел производство на биомаса, коледни елхи, зеленина и др.;
3. кастрене на дървета в земеделски територии с цел добив на листников фураж.

(4) Разрешенията по ал. 1 и ал. 2 съдържат най-малко номера/идентификатора на имота, собственика/ползвателя, срока за сеч/изкореняване, вида и броя на дърветата, а когато собственик на имота е общината или държавата - и площта, подлежаща на изкореняване, както и приблизителният обем на подлежащата на добив (отсичане) дървесина.

Считам за удачно разрешителното да е по образец, което улеснява както администрацията, така и контролните органи.

(6) Отказът да се даде разрешение по ал. 1 и ал. 2 се съобщава и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(7) Редът за издаване на разрешителни за кастренето, отсичането и/или изкореняване на дървесна растителност, извозването и на добитата дървесина по този раздел, се определя с правилника за прилагане на закона, когато разрешението е издадено от директора на ОДЗ.

(8) Не се издава разрешение за отсичане или изкореняване на дървета, които се намират на стръмни терени с наклон над 12 градуса, в ерозирани земи, във водосборните райони на язовири или край брегове на реки и дерета, когато тези дървета служат за противоерозионна защита, укрепване на бреговете или водорегулиращи цели, освен ако са изсъхнали или опасни.

(9) Отсичането и/или изкореняването на горскодървесна растителност в земеделски имоти, придобили характеристиките на гора - по смисъла на Закона за горите, след 01.03.1991 г., които не са държавна или общинска собственост, се извършва по реда на ал. 1.

(10) Отсичането и/или изкореняването на горскодървесна растителност в земеделски имоти, придобили характеристиките на гора - по смисъла на Закона за горите, преди 01.03.1991 г., се извършва по ред, определен със Закона за горите.

(11) Отсичането и/или изкореняването на горскодървесна растителност в земеделски имоти, държавна или общинска собственост, придобили характеристиките на гора -

по смисъла на Закона за горите, се извършва по ред, определен със Закона за горите.

(12) Редът за разпореждането с дървесината, добита от земеделски имоти, държавна или общинска собственост, се определя с правилника за прилагане на закона.

Чл. 369. (1) Ореховите, кестеновите, бадемовите, и черничевите дървета, се намират под режим на особена закрила. Опазването, отсичането и заменянето им се определят с правилника за прилагане на закона.

(2) Отсичането и/или изкореняването на дървета по ал. 1 се извършва с разрешение по чл. 368, ал. 1 и 2, когато дърветата са изсъхнали над 50%, или застрашават сигурността на гражданите, безопасността на движението, сградите, съоръженията и инженерната инфраструктура. Степента на изсъхване се установява в периода на вегетацията - от началото на месец май до края на месец октомври.

Автор: Мартин Иванов (05.12.2019 15:30)

предложение за промяна на разпоредбите на чл. 368 и чл. 369

Предложение

Алинея 1 на чл. 368 е извън обхвата на този Закон и противоречи на Закона за пътищата, Закона за водите и др. Считам ,че разпоредбите ал. 2 и 3 на същия член се припокриват частично помежду си и с ал. 1.

Алинея 5 на чл. 368 считам за излишна, тъй като за един имот може да се искат няколко разрешения за различни площи от него – по преценка на собственика. Освен това, издаващият разрешението има право да откаже такова според обстоятелствата.

Желателно е редът за издаване на разрешителните да е единен и да се определя с ПП на закона за всички случаи.

Желателно е синхронизиране на разпоредбите с тези на ЗГ.

„Други видове дървета“ в чл. 369, ал. 1 е много разтегливо понятие и следва да отпадне, както и „лешниковите дървета“, още повече, че обикновено това са храсти.

Предлагам следния вариант на разпоредби за чл. 368 и чл. 369.

Не считам, че е удачно някой да определя как ще се използва (оползотворява) дървесината, когато е добита от частни имоти.

Автор: Мартин Иванов (05.12.2019 09:10)

Проект на разпоредби на чл. 363-чл. 366 към предложението

Коментар 2

Установяване на вреди и обезщетяване

Чл. 363. (1) Не подлежат на установяване и обезщетяване по реда на този закон вреди, които са причинени:

1. от природни бедствия;
2. от неизвестен извършител;
3. при изпълнение на договорни задължения към увредения;
4. в рамките на покрит от застраховка риск;
5. на пчелни семейства, които не са надлежно регистрирани;
6. на селскостопанско имущество, намиращо се в райони на населени места, в които е забранено извършването на съответната селскостопанска дейност.

(2) Когато вредите са причинени в следствие на извършено административно нарушение, обезщетяването се извършва в хода на административно-наказателното производство, което се осъществява по реда на Закона за административните нарушения и наказания, доколкото в този Закон не е предвидено друго.

(3) В случаите, когато в друг закон се предвижда специален ред за установяване на вреди, причинени на селскостопанско имущество по определен начин или при определени условия, прилага се специалният закон. се прилагат разпоредбите на съответния закон.

Чл. 364.(1) Производството по установяване и обезщетяване на вреди, когато няма извършено административно нарушение, се образува по заявление на увредения до кмета на общината или на основание на констативен протокол.

(2) Протоколът по ал. 1 се съставят от лице, оправомощено да установява административни нарушения по този закон, и се представя на кмета на съответната община в тридневен срок от съставянето му. Когато констативния протокол е съставен от лице, което не е служител на общинската администрация, протоколът се изпраща по служебен път до кмета на общината в 7-дневен срок от съставянето му.

Чл. 365. (1) Актовете за установяване на административни нарушения, както и констативните протоколи по чл. 364, ал. 2, се вписват в регистър.

(2) Регистърът по ал. 1 се води по образец и ред, определен със заповед съответно на министъра на земеделието, храните и горите, кмета на общината или изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

Чл. 366. (1) Кметът на общината или оправомощено от него лице, а в случаите по чл. 363, ал. 2 от административно-наказващия орган, възлага на независим оценител

или на лице със съответната професионална компетентност извършването на оценката на вредите, нанесени на селскостопанското имущество.

(2) Оценката се възлага не по-късно от 30 дни от момента на установяване на причинителя на вредите, съответно от съставянето на акта за установяване на административното нарушение, като разходите за извършване на оценката е за сметка на причинилия вредите.

Чл. 367. (1) В случаите по чл. 363, ал. 2, административно-наказващият орган:

1. изпраща преписката на прокуратурата - когато има данни за извършено престъпление;
2. издава наказателно постановление в 30-дневен срок от предоставянето на оценката по чл. 366, ал. 1, когато няма данни за извършено престъпление.

(2) В случаите по чл. 364, кметът на общината се произнася по образуваното производство, като:

1. издава заповед, с която определя размера на обезщетението за причинените вреди на селскостопанското имущество, която може да бъде обжалвана по реда на Гражданския процесуален кодекс пред районния съд в 14-дневен срок от съобщаването ѝ;
2. прекратява производството, ако се установи, че причинителят на вредата и засегнатото лице са постигнали споразумение за обезщетяване, което е изпълнено.

Автор: Мартин Иванов (05.12.2019 09:07)

Предложение

Коментра 1

Раздел IV „Установяване на вреди и обезщетяване“ е практически неработещ. Същият съдържа разпоредби на ЗОСИ, но в съкратен вариант, съчетани с нови текстове, създаващи объркване.

В чл. 363, ал. 1, т. 2 се посочва, че не се установяват вреди от неизвестен извършител. В същото време в чл. 366 се казва, че „Оценката е за сметка на причинилия вредата, когато същият е установен.“, т. е. допуска се установяване на вреди и при неустановен извършител. В чл. 367, ал. 1 е записано, че „В 7-дневен срок от представянето на оценката административно-наказващият орган се произнася по преписката, като: 1. прекратява производството, ако се установи, че причинилия вредата **не може да се установи**,.....“.

Освен това, **в чл. 364** посочено, че *„Вреди се установяват по заявление на увредения или служебно с акт, който се съставя незабавно от определено от кмета на общината лице, в съответствие с изискванията на чл. 42 и чл. 43, ал. 1 и 2 от Закона за административните нарушения и наказания.“* Имайки предвид, че в ал. 2 на чл. 364 е

визирана ИАГ, а съгласно чл. 387 от глава 26 акт за установяване на административни нарушения (АУАН) се съставят и от лица извън служителите в общината, не е ясно как кмета на общината ще определя лицето, което да състави акта за образуване на административно производство по установяване на вреди. Още повече, че в чл. 388 изрично е посочено, че *„Наказателните постановления по този закон се издават, обжалват и изпълняват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.“*. Не е ясно дали в чл. 364 под „акт“ се има предвид АУАН или друг вид административен акт. В случай, че извършителят не е известен, няма как да се състави АУАН, *в съответствие с изискванията на чл. 42 и чл. 43, ал. 1 и 2 от Закона за административните нарушения и наказания*, доколкото задължителни реквизити на АУАН са данните за извършителя.

Не е ясно как актосъставителят ще впише акта в регистъра на общината, още повече, че право да съставят АУАН имат и длъжностни лица от други институции.

Посочените срокове от един ден – чл. 366 е почти неизпълним.

Имайки предвид гореизложеното, правя предложения за промяна на разпоредбите на този раздел, като поради ограниченията на портала конкретните текстове са в отделен коментар 2

1. В името на раздел да се добави и думата „обезщетяване“, която сега съществува в ЗОСИ, доколкото целта на установяването е именно обезщетяване и се предвижда ред за това.
2. Сегашната алинея 2 на чл. 363 да бъде в чл. 388 или да отпадне, доколкото служителите на ИАГ и нейните структури:
  - не са компетентни да оценят вреди на селскостопанско имущество;
  - или ще извършват това в процеса на административно-наказателното производство, ако с разпоредбите на глава двадесет и шеста „Административно-наказателни разпоредби“ им бъдат вменени правомощия да установяват административни нарушения, свързани с нанасянето на вреди на селскостопанско имущество,
3. Текстът на алинея 2 на чл. 363 да съдържа разпоредба, която да регламентира, че в случаите на нанесени вреди при извършване на административно нарушение, да се използва реда, предвиден в ЗАНН, ако този Закон не предвижда нещо друго.
4. В алинея три на чл. 363 има известно двусмислие при тълкуването на текста „специалния закон“, доколкото този закон е специален по отношение на селскостопанското имущество, поради което предлагам известна редакция.
4. Текстът на чл. 364 да се замени изцяло, като с новите разпоредби се регламентира ред за установяване и обезщетяване в случаите, когато няма административно нарушение.

5. В чл. 365 да се измени, като се посочи, че АУАН и КП за вреди се вписват в специален регистър по образец. Това ще даде възможност за по-лесно водене на регистрите и обобщаване на данните за статистически нужди, както и по-лесна обработка ,ако е в електронен вариант например.

6. Сегашния текст на чл. 366 да се замени с две алинеи, определящи реда за оценка на вредите.

7. Сегашният текст на чл. 367 се заменя с две нови алинеи, които регламентират реда за процедиране и обезщетяване при различните случаи на нанесени вреди на селскостопанско имущество.

По долу предлагам конкретни текстове.

Автор: Българска Асоциация Биопродукти БАБ (04.12.2019 21:21)

Становище на Българска Асоциация Биопродукти

Смятаме, че в предложениия Проект за Закон за земеделските земи няма достатъчен баланс между интересите на собствениците и ползвателите на земеделски земи.

Има сериозна намеса в частните взаимоотношения и свободата на договаряне.

Най-сериозните проблеми обаче са опитите да се регулират и променят сключени вече договори чрез няколко текста в Преходни и заключителни разпоредби, които въвеждат нови изисквания със обратно действие. Срокът на договора е императивна правна норма - основно субективно право, и не може да бъде променяна, освен по съгласие на двете страни, защото ще доведе до правен хаос.

Прилагането на ограниченията по чл. 29, както и чл. 45, ал. 1, 58, ал. 2 и 59, ал. 1 със стара дата - за вече сключени договори - противоречи на основни правни норми и е неприложимо предвид хилядите договори, сключени между равноправни страни и вписани в Агенция по вписванията, без право да бъдат отписвани преди изтичането им. Нито държавата, нито общините, могат да променят договори между трети лица със задна дата, нито такива, в които са страни, нито да поставят в неравностойно положение гражданските субекти по договорите!

В Предварителната оценка за въздействие на Законопроекта никъде не е отчетено въздействието на **§ 5. и § 6 от Преходните и заключителни разпоредби върху земеделските производители, а именно - приравняването на вече сключени арендни договори и договори за наем към едногодишни такива, в случай, че не са спазени изискванията на чл.29, както и привеждането им в съответствие изискванията по чл. 45, ал. 1, 58, ал. 2 и 59, ал. 1.**

Това означава, че напълно законно сключен договор за аренда /напр. за 20 години/, ще се окаже едногодишен – т.е. вече изтекъл, ако е сключен с по-малко от 50 % от съсобствениците /напомняме , че това беше законно в продължение на няколко години/. Това силно ще увреди правата на земеделски производители, които са

създали трайни насаждения върху имотите, предмет на договора, изградили са съоръжения, поели са ангажименти по проекти, сертифицирали са насажденията като биологични ... Съществуват още много хипотези, при които вече сключени договори ще се окажат практически изтекли.

Подобни промени със стара дата, освен че противоречат на основни правни норми, създават и огромна несигурност у фермерите, водят до невъзможност за дългосрочно планиране на стопанската дейност и инвестициите.

Смятаме, че всякакви ограничения по отношение на договарянето могат да се налагат само за бъдещи договори, съответно **§ 5. Ал. 2 и § 6 следва да отпаднат.**

Българска Асоциация Биопродукти

Автор: Емилия Георгиева (04.12.2019 14:17)

промени в закона за земята

Трябва да се направи РЕФЕРЕНДУМ, защото тези промени засягат 80% от българското население. Чужденци и сега могат да купуват земеделска земя, но при определени условия. Интересно как други държави където по никакъв начин не може чужденец да закупи земеделска земя, никой не ги глобява, само за нас ли са европейските директиви? Ние суверенна държава ли сме или не?

Автор: Веселин Дотков (04.12.2019 04:30)

Унищожаване или повреди на полските пътища чл. 99

Мотиви за отпадане на чл. 99 са следните: Унищожаването и повредата на полските пътища и прилежащите по продължението им 5 метрови ивици необработваема земя е нецелесъобразно както от гледна точка на противопожарните мерки в земеделските райони, така и от гледна точка на запазване на естествените местообитания и биоразнообразието. Освен да осигуряват достъп до земеделските имоти, полските пътища имат и други по-важни функции – служат за противопожарни ивици и са естествени коридори за придвижване на дивеча. Основната причина за разпространението на пожарите в земеделските парцели е разораването и усвояването на полски пътища, които когато са в цялост служат за естествени противопожарни ивици. Предвид характера на земеползване в страната – монокултурно производство на огромни територии, полските пътища и прилежащите по продължението им 5 метрови ивици необработваема земя са единствените запазени естествени местообитания в земеделските райони и коридори за придвижване на дивеча. Узаконяването на усвояването на полските пътища за земеделски цели е престъпление срещу природата и биоразнообразието в частност, а разпоредбите обслужват единствено стремежа на земеделските производители по-голяма част от земите им да станат допустими за подпомагане чрез директните плащания.

Автор: Веселин Дотков (29.11.2019 20:37)

Чл. 82. Средно рентно плащане и липсата на конкуренция

Когато в едно землище над 75% от земята се обработва от един ползвател/арендатор да се плаща средната рента за съответната община за да се плати полагаемата на собствениците на земя които са в землища в които има изкривяване на пазара и липса на конкуренция. В този законопроект думичката "конкуренция" не се споменава нито един път, в другите сектори на икономиката това е проблем, но в земеделието монополизацията на земята се смята за естествен процес.

В кодекса не е споменато нищо за конкуренцията на арендатори/наематели в едно землище. Има землища в които един арендатор обработва 75% дори 90% от землището на едно село. Защо не се ограничи размера на арендуваната земя от едно лице и неговите фирми както по площ (дка), така и ограничение като част от землището на населеното място? България държи лидерството за свръхконцентрация -1.5% от всички компании управляват 82.4% от всички обработваеми земи. [хттпс://фермер.бг/новини/милиони-в-зарно](http://фермер.бг/новини/милиони-в-зарно). Това се отразява пагубно за собствениците на земя които нямат избор ако решат да подпишат договор за наем или аренда, а също и когато решат да продадат земята си. В много села земята е с дългосрочни арендни договори и е почти невъзможно за нови фирми да влязат в тези землища. Феодалният стил земеделие се завръща с пълна сила и лобито на зърнопроизводители си пиши закони които обричат българското село на бедност и обезлюдяване. Държавата е избрала да си затвори очите за едрите земеделци които са върнали някои села обратно в феодалният строй.

Автор: Miroslava KOZLEKOV (29.11.2019 12:58)

Против отпадането на ограниченията за правото на закупуване на земеделска земя от чужденци

1. Изразявам недоволство си, че тази платформа е недостъпна повечето време. Това е поредният ми опит да отоворя линка към нея, след като предишните ми няколко опита бяха неуспешни. Моля поради техническата неизправност да бъде продължен срока за обществена дискусия по темата Пормяна в закона за земеделската земя.
2. Израям несъгласие с клаузата на проектозакона, според съществуващите ограничения за закупуване на земеделска земя от чужденци отпада. Имайки предвид ниската покупателна способност на българското население и изключително ниската цена на земеделска земя в България, планираната промяна представлява заплаха за националната ни сигурност - земеделската земя представлява почти 50% от територията на страната ни. Заплахите от ЕС са от второстепенно значение, а и наблюдавайки заплахите срещу Унгария, Полша и др., те остават само на ниво заплахи. Особено след Брекзит едва ли ЕП ще се осмели да санкционира останалите

си страни членки. Основно задължение на всяко едно правителство е да защитава суверенитета на държавата и националната и сигурност. На този етап на развитие на България като периферна страна на ЕС, могат да се намерят достатъчно аргументи, които ако не да откажат директно, то поне да отложат промените, за които ЕС настоява.

Автор: Елисавета Манина (28.11.2019 14:33)

Българската земя е на Българите!

Не уважаеми министри, Българската земя не е за продан, тя е свещенна за нас! За нея са се борили и са загивали поколения БЪЛГАРИ! Не може да я продавате на чужденци, защото не е ваша, за да се разпореждате вие с нея, тя е на народа Български! Такива предатели като вас, никога не е имало и няма и да има. Ей, хора за няколко сревърника ли ще се продадете, за пустите пари ли го правите?

Автор: Данаил Брънеков (27.11.2019 11:10)

Право на придобиване на земеделски земи от чужденци

Не разбирам каква е необходимостта да се дава право на чужденци да купуват българска земеделска земя. Ако всеки чужденец може да дойде и да си купи земя, как тази земя може да продължи да е българска? Българската държава е задължена да пази тази земя, извоювана буквално с кръв в миналото.

Основният мотив за тази промяна е натиска от ЕС, чета за глоба 839 хил евро и 660 евро на ден, годишно около 241000 евро. На фона на останалите разходи, това са смешни пари, къде не са ги опукали дамите и господата управляващи!? Според мен към момента е правилното нещо е да се запази текущия мораториум, дори на цената на спомената глоба, а в перспектива да се търси промяна в регулациите на ЕС.

Автор: Веселин Дотков (25.11.2019 04:32)

Електронното плащане на ренти и наеми

Къде е електронното плащане на ренти и наеми? От години, държавата и общините искат наемите за ползване на техните имоти да се плащат по банкови сметки, а частните собственици са оставени да се оправят сами как да си получат рентите/наемите. Често ползвателите на техните земи изискват да отидат лично да си получат парите и ги разиграват като маймуни докато им платят. Защо плащането и за частните имоти не следва същият процес? Това ще улесни собствениците и ще помогне за прозрачността в земеделието в което има доста мафиотски елементи. Доста частни собственици са пили по една студена вода от некоректни ползватели на техните имоти. Електронното плащане не изисква допълнителни инвестиции а само малко далновидност от нашите законотворци.

Автор: Николай Кръстев (21.11.2019 14:47)

Чл. 168, ал. 9

В чл.168, ал. 9, чл.169, ал. 1, 2, 3, чл. 170, ал. 1 и 2 присъства текста "съседно землище" или "съседни землища". Така написано, общинските служители и служителите на областните дирекции, както и Административните съдии, тълкуват текста буквално, но в области като нашата - Габрово, има много землища с площ от 500 до 1000 дка, от които ПМЛ са от 100 до 600. При такива обстоятелства прилежащото землище с ферми, заедно със съседните не могат да задоволят нуждите на поголовието, отглеждано в същото землище, а землища в които има наличие на повече ПМЛ, но няма достатъчно пасищни животни, дори и в съседните му землища, същите ПМЛ остават не разпределени по предназначение на Начина на Трайно Ползване, т.е. ще бъдат разпределени и отдадени на земеделски стопани, които не притежават пасищни животни.

Текста „съседно землище“ да се смени с „близко землище“ или „друго землище“, или друг израз не ограничаващ до само СЪСЕДНИТЕ на фермата землища!

Автор: Биляна Симеонова (21.11.2019 14:38)

Поредно национално предателство

Чета проектозакона и се питам, официално ли ще закриваме държавата до 1-2 години с възможността всеки да дойде тук и да изкупи земята чрез подставени лица? Искам да питам управляващите, дето не смеят да гъкнат пред господарите в ЕС, затова ли умряха толкова наши национални герои-борци за свобода, за да я предадат после настоящите управляващи за 5 сребърника на бюрократчиците от ЕС? Уникални управляващи, не смеят да гъкнат, че да не спре сочният приток на лесноусвоими парички от ЕС.

Автор: Веселин Дотков (13.11.2019 05:35)

Свръхокрупняването на земеделието

Чл. 145. 8. 10 000 дка е много голям таван за България и трябва да се намали на половина, не повече от 5 000 дка земеделска земя, а лицата по чл. 146, ал. 1 не повече от 300 дка което съответства на Схемата за единно плащане на площ (СЕПП) за малките производители. Няма логика да има разлика от 50 пъти между двете както е в законопроекта.

Да се добави като Чл.145. 10. Няма издадени изпълнителни листове (ГПК).

Автор: Ненчо Спасевски (12.11.2019 10:46)

реституцията не е приключила

Закона не е съобразен със **Законопроект за изменение на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, 854-01-71** , който ще бъде приет скоро и който защитава правата на тракийските бежанци!

Автор: Ненчо Спасевски (11.11.2019 16:36)

член 219 - неправилен

Отпадане на чл.126 чл. 219 - крайно време е тази ретроградна мярка да спре да важи, в противен случай не можем да говорим за каквато и да е реформа в отрасъла. Напълно несправедливо, предвид общия режим. Защо държавните имоти да са привелигирани спрямо частните.

Автор: Ненчо Спасевски (11.11.2019 16:25)

Редакция на глава 8

Глава осма

СПЕЦИАЛИЗИРАНИ КАРТИ И РЕГИСТРИ

- Никъде не е предвидена процедура как собственик/ползвател на земеделска земя може да поиска ревизия и промяна в специализираните карти. Такава трябва да има!

Също така, липсва информация по какви критерии държавата ще прави промени по картите. Това може да се използва наказателно като бухалка срещу непослушни земеделци.

Автор: Ненчо Спасевски (11.11.2019 16:19)

редакция на чл. 84

Декларациите по чл. 73 и заявленията по чл. 74 да могат да се подават и по електронен път!

Автор: Ненчо Спасевски (11.11.2019 16:18)

член 76 задължително публикуване

За случаите, където един собственик (феодал; феодална кооперация) обработва цялото землище, информацията за това трябва да се публикува на сайтовете на ОДЗ. В момента това не се прави, което ги привилегирова. Нека в закона се допълни

задължение за тези случай също да се публикуват извадки с обработваните имоти и т.н. по стандартния образец за другите селища,

Автор: Ненчо Спасевски (11.11.2019 16:15)

къде е електронното подаване,

Чл. 74. да се измени и да се даде възможност за електронно подаване на нужните документи! Същото важи за всички други членове свързани с подаване на документи до ОСЗ

Автор: Ненчо Спасевски (11.11.2019 15:48)

прекомерно ограничаване на правото на собственост

Чл. 5. (1) След придобиване на право на собственост върху земеделски земи по реда на този закон, приобретателите не могат да променят тяхното предназначение за срок от седем години, освен когато промяната е предвидена:

Това трябва да отпадне - блокира съществено стопанската активност в страната и ще доведе до намаляване на броя на сделките с земеделска земя.

Автор: Асен Михалков (06.11.2019 09:26)

Намаляване на административната тежест

Уважаеми Дами и Господа,

Моля, в чл.73, ал. 2 да се предвиди възможността Декларация да се подава и по електронен път, както и чрез лицензиран пощенски оператор.

Формулировката, че е подадено по пощата или при некомпетентен орган в следващата алинея звучи много тромаво и трябва да бъде преформулирано.

Поздрави, Асен Михалков

Автор: Ненчо Спасевски (06.11.2019 09:00)

Увеличава се административната тежест

Чл. 368(4) изисква повече информация от предния правен режим на същата процедура. Да отпадне.

История

Начало на обществената консултация - 05.11.2019

Приключване на консултацията - 05.12.2019

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
